

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 9P/13/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216204525
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2016:2216204525.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú X. C., B.. XX.XX.XXXX, dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matka - Ž. C., B.. XX.XX.XXXX, X. Š., V. XX, a otec - Š. C., B.. XX.XX.XXXX, X. L. XX, o zmenu úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd maloletú X. C., B.. XX.XX.XXXX **z v e r u j e** do osobnej starostlivosti matke, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Otec je **p o v i n n ý** platiť na výživu mal. X. sumu 100 eur mesačne, vždy do 15. dňa mesiaca vopred k rukám matky, počnúc dňom 25.05.2016.

III. Dlh na výživnom vznikol otcovi za obdobie od 25.05.2016 do 15.11.2016 v sume 284,60 eur. Súd povoľuje otcovi dlh na výživnom splácať mesačne spolu s bežným výživným v splátkach po 20 eur, pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

IV. Týmto sa mení v časti úpravy výkonu práv a povinností rodičov na čas po rozvoze rozsudok tunajšieho súdu č. k. 14P/35/2015-32 zo dňa 23.09.2015.

o d ô v o d n e n i e :

(1) Návrhom zo dňa 17.03.2016 sa matka maloletého dieťaťa domáhala nariadenia predbežného (teraz neodkladného) opatrenia, ktorým by zmenil úpravu výkonu práv a povinností rodičov k dieťaťu tak, aby súd maloleté dieťa zveril do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal k plateniu výživného sumou 50 eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletej nežijú v spoločnej domácnosti, súdnym rozhodnutím bola maloletá zverená do starostlivosti otcovi, ale od včerajšieho dňa ju (aj na odporúčanie úradu práce, odboru sociálnych vecí a rodiny) prevzala do svojej starostlivosti po tom, ako jej telefonovali zo školy, ktorú maloletá navštevuje, že dieťa plače a nechce ísť k otcovi.

(2) Uznesením č. k. 9P/13/2016-13 zo dňa 22.03.2016 tunajší súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým zveril maloletú do starostlivosti matke a otcovi uložil povinnosť platiť výživné na dieťa v nevyhnutnej miere 27,13 eur mesačne. Rozhodnutie sa stalo vykonateľným dňa 31.03.2016. Uznesením č. k. 9P/13/2016-24 zo dňa 27.04.2016 súd začal konanie vo veci samej. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 25.05.2016.

(3) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, predchádzajúcou súdnou úpravou a zistil nasledovný skutočný stav veci:

(4) Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 14C/35/2015-32 zo dňa 23.09.2015 súd rozviedol manželstvo rodičov maloletej, na čas o rozvode maloletá bola zverená do starostlivosti otcovi, výživné matke určené nebolo. K zárobkovým pomerom matka vykázala príjem v priemere 621,90 eur mesačne, otec v priemere 1.126,26 eur mesačne.

(5) Matka vypovedala, že dieťa prevzala do svojej starostlivosti, lebo sa sťažovalo na správanie otca, u matky je spokojné, hoci vo veľkom strese, navštevuje psychológa. V škole maloletá v súčasnosti dosahuje lepší prospech, v učení trochu pridala, nechce sa vrátiť k otcovi. Doplnila, že staršia dcéra ešte študuje, chodí do 3. triedy SOU v Bratislave, učí sa v odbore kaderník-vizážista, o rok má maturovať. Príjem vykázala zo zamestnania v priemere 671,09 eur mesačne, je nemajetná. S dcérami býva v byte patriacom jej rodičom. Zvýšené výdavky v súvislosti so starostlivosťou o maloletú uviedla len do školy, s odhadom 30 eur mesačne.

(6) Otec vo svojej výpovedi uviedol, že nesúhlasí so zmenou zverenia dieťaťa, o dieťa sa riadne staral, pomáhala mu jeho matka, aj jeho priateľka, v dome mala maloletá vyhradenú vlastnú zariadenú izbu. Je nemajetný, býva u svojej matky. Príjem vykázal zo zamestnania vo výške v priemere 1.208,03 eur mesačne.

(7) Vzhľadom na vyjadrenia rodičov, k otázke motivácia maloletej na zmene výchovného prostredia, vzájomných vzťahov rodičov a dieťaťa, ako aj spôsobilosti rodičov zabezpečiť starostlivosť o dieťa nariadil znalecké dokazovanie v odbore psychológia, odvetvie poradenská psychológia. Súdom ustanovený znalec podal dňa 31.08.2016 súdu znalecký posudok (č. 8/2016), v ktorom sa vyjadril na súdom položené otázky. V záveroch znaleckého posudku uviedol, že vzťah maloletej k obom rodičom je prirodzený bez vplyvu inej osoby, otec prechováva pozitívne citové väzby k svojim deťom, hoci emocionálne prejavy viac tlmí, matka má tiež pozitívnu citovú väzbu na svoje deti, jej vzťah je motivovaný prirodzenou materinskou láskou. Sociálne prostredie však lepšie maloletej vyhovuje u matky, dieťa má lepší vzťah k priateľovi matky (v porovnaní k priateľke otca), ktorý sa nezdržiava trvale v ich domácnosti. Zmenu starostlivosti iniciovala maloletá, ktorá napriek svojmu mladému veku je schopná niektoré situácie kriticky racionálne zhodnotiť, má však záujem udržiavať kontakt s otcom a chce sa s ním stretávať. Ani u jedného rodičov neboli zistené črty, príp. nedostatky, ktoré by ich robili nespôsobilými na výchovu a starostlivosť o dieťa.

(8) Kolízny opatrovník navrhol zveriť maloletú do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazat' na platenie výživného podľa jeho schopností a možností.

(9) Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že je v záujme maloletej ponechať ju v zmysle neodkladného opatrenia v starostlivosti matky, maloletá je schopná vyjadriť svoj názor a svoj záujem. V otázke zverenia dieťaťa jednému z rodičov, v danom prípade matke, nevznikol medzi rodičmi žiadny spor, nebol zistený žiadny dôvod, pre ktorý by dieťa nemalo ostať v starostlivosti matky a preto súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matke. V danom prípade sú schopní zabezpečiť starostlivosť o dieťa obaja rodičia, ale v súčasnosti chce maloletá bývať s matkou, už dokonca u nej aj fakticky dlhší čas býva, začala v novom prostredí navštevovať školu a nemá záujem na tom nič meniť (čo svedčí o tom, že nejde o krátkodobý rozmar) a nebol tu preukázaný dôvod, prečo jej nie je možné v tomto smere vyhovieť.

(10) Matka navrhla určiť otcovi výživné vo výške 100 eur mesačne, otec s navrhovanou výškou nesúhlasil, poukázal na to, že platí sumu 50 eur mesačne, čo už je nad rámec určeného výživného neodkladným opatrením.

(11) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov

povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 zák. o rodine)

(12) Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

(13) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods. 1 zák. o rodine)

(14) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. (§ 78 ods. 1, 2, 3 zák. o rodine)

(15) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

(16) Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 77 ods. 1 zák. o rodine)

(17) Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Teda

pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, schopnosti žiť sám a postarať sa o seba. Na strane povinného súd skúma faktické príjmy, ale prihliada tiež na to, čo je objektívne možné, aby zarobil (podľa veku, zdravotného stavu, kvalifikácie, odbornosti, situácie na trhu práce, pracovných skúseností), majetkové pomery, tiež počet, druh a výšku ďalších vyživovacích povinností.

(18) Vyživovaciu povinnosť otca súd určil s prihliadnutím na súčasné zárobkové a majetkové pomery rodičov, pričom otec zo svojho príjmu je schopný takto určené výživné platiť aj s prihliadnutím na ďalšiu vyživovaciu povinnosť (ktorá trvá obom rodičom), matkou navrhovaná výška je aj v záujme dieťaťa a dokáže pokryť odôvodnené potreby dieťaťa. Pri určení výšky výživného súd prihliadol aj na to, že v zmysle rozhodovacej praxe odvolacieho súdu má orientačné rozpätie pre určenie výšky výživného povinného rodiča predstavovať podiel na výžive približne v rozsahu 20 až 25% jeho čistého príjmu, čomu v danom prípade zodpovedá primerané výživné v rozsahu spolu 240 až 302 eur pre obe deti. Takéto výživné spolu s prídavkami na deti a primeraným výživným od matky (tiež viazanej zákonom k vyživovacej povinnosti dieťaťa, hoci túto čiastočne vyvažuje aj vlastnou starostlivosťou) umožní uspokojiť odôvodnené potreby maloletej.

(18) Podľa § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z. - CSP) ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a

splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

(19) Výživné otcovi súd určil späťne - od začatia konania o veci samej. Otcovi do dňa rozhodnutia tak na výživnom vznikol dlh v sume - 6 dní za máj 2016, 15 dní za mesiac november 2016 a mesiace jún až október 2016 po 50 eur, nakoľko v rozsahu 50 eur si vyživovaciú povinnosť otec riadne plnil, ktorý dlh je povinný otec splácať v lehote splatnosti bežného výživného. Pokiaľ sa mešká s plátbou čo len jednej splátky, stane sa dlh na výživnom splatným v celosti. Výšku splátky súd určil tak, aby bola zvládnuteľná otcom, ale zároveň aby bol dlh čo najrýchlejšie uhradený.

(18) Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (zákon č. 161/2015 Z. z. - CMP) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O výške náhrady trov konania štátu rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu (§ 362 CSP). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 CMP)

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. (§ 44 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)